

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

De Vicariis. Cap. x.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

DE VICARIIS.

Cap. X.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicariorum diversa genera, alij à lege, alij ab homine.
- 2 Vicariorum à lege species quot, & quales. Papa qualis potestas, ibidem. Episcopi Apostolorum vices gerunt, ibidem. Presbyteri in quorum locum successerint, ibidem. Capitula cathedralium, sede episcopali vacante vices gerunt Episcopi, ibidem. Archidiaconi, quando sint Vicarij Episcopi, ibidem. Archipresbyteri cathedralium etiam dicuntur Vicarij nati, ibidem.
- 3 Vicarij facti hominibus alij spirituales, alij temporales.
- 4 Spirituales, alij perpetui, alij ad tempus.
- 5 Perpetui, qui. Vicarius Urbis, qualis, & cuius officium, ibidem. Quae portio est assignanda Vicariis perpetuis, ibidem.
- 6 Vicarij temporales, qui. Vicarij foranei, quam potestatem habeant, ibidem.
- 7 Capitulum mortuo Episcopo in spirituali, & temporali jurisdictione succedit, ibidem. Fallit in pluribus, ut infra. Capitulum, mortuo Episcopo, debet constituere Vicarium generalem, vel constitutum confirmare, ibidem.
- 8 Vicarius generalis à capitulo, sede Episcopali vacante, deputatus regulariter habet eandem jurisdictionem, quam Vicarius Episcopi habebat. Fallit id primo in concessione litterarum dimissorialium, ibidem. Secundo in executione litterarum Apostolicarum delegatarum Vicario generali Episcopi, ibidem. Tertio in collatione beneficiorum, ibidem. Quarto in cognitione causarum Vicario Episcopi delegatarum, ibidem. Quinto in delegationibus collationum beneficiorum, dispensationum, absolutionum, monitorialium, & aliarum gratiarum Apostolicarum, ibidem. Sexto in commissionibus causarum, ibidem. Septimo in jurisdictione feudali, ibidem. Octavo in irregularitatibus, & suspensionibus ex delicto occulto provenientibus, ibid. Nono in casibus occultis Sedi Apostolicae reservatis, ibidem. Decimo in visitatione, ibidem. Undecimo in correctione.
- 9 Appellatio seu querela non retardat executionem eorum, quae sunt decreta in visitatione eorum, & quae sit auctoritas

tas Episcopi in visitatione.

- 10 Vicarii generales Episcoporum unum, & idem sunt cum Episcopo, & cum eodem consistunt animum, & idem tribunal.
- 11 Vicarius generalis primum locum obtinet post Episcopum.
- 12 Vicarius Episcopi legitima generali facultate suffultus, regulariter potest exercere omnia, quae Episcopus potest, & honorandus, prout honoratur Episcopus.
- Fallit tamen in pluribus, & primò in consecratione Episcoporum, ibidem.
- Secundò fallit in consecratione, & administratione Sacramenti chrisimatis.
- Tertiò in consecratione ecclesiarum, & altarium, & benedictione calicis.
- Quartò in consecratione olei sancti.
- Quintò in collatione ordinum.
- Sextò in correctione capitulorum.
- Septimò in degradatione ordinatorum.
- Octavò in reconciliatione ecclesiae pollutae.
- Nonò in concessione indulgentiarum.
- Electus in Episcopum potest exercere, quae sunt jurisdictionis, non autem, quae sunt ordinis, ibidem.
- 13 Vicarius Episcopalis creari debet in spiritualibus, & temporalibus generalis.
- 14 Facultas conferendi beneficia sub generalitate verborum non comprehenditur.
- 15 Vicario generali, ut amplam habeat facultatem, quibus verbis litterae vica-

riatus sint extendendae.

- 16 Facultas dispensandi, dimissorias concedendi, & examinandi.
- 17 Facultas visitandi, & contra delinquentes procedendi.
- 18 Facultas casus reservandi, & absolvendi.
- 19 Facultas Synodos celebrandi, causas cognoscendi, & sententias promulgandi, atque exequendi.
- 20 Facultas penas moderandi, & beneficia conferendi.
- 21 Facultas beneficia uniendi, dismembrandi, & ex causa foundationis, vel dotationis, ius patronatus reservandi.
- 22 Facultas fidelitatis, & alia iuramenta recipiendi, ac infeudandi, & caducitates declarandi.
- 23 Facultas rationes, & computa videndi, & revidendi.
- 24 Litterae vicariatus sine testium presentia non probant.
- 25 Vicarii temporales plures.
- 26 Dux Sabaudiae est Vicarius perpetuus Imperatoris.
- 27 Appellationes ad tribunal Imperiale interponendae ad tribunal Ducis Sabaudiae interponi debent.
- 28 Dux Sabaudiae, & successores in Ducatu sunt Vicarii Imperatoris.
- 29 Dux Sabaudiae in suis dominis omnia potest, quae potest Imperator in universo.

Quoniam Vicarii generales Episcoporum cum Episcopis unum, & idem tribunal, & consistorium repraesentant, post plura de potestate Episcoporum, de Vicariis tractandum videtur. † Vicariorum varia, & diversa sunt genera constituta, quorum principalia duo sunt, alii sine facto hominis ab ipsa lege, alii facto hominis constituti, ut distinguit Marant. de ord. judic. par. 4. d. 5. in princip. num. 6. & Sbroz. de Vic. episc. q. 3. n. 1, & 2, lib. 1. † Vicarii siue hominis fa-

Et à lege constituti in sex species dividuntur, quarum prima est Summorum Pontificum, Petri successorum, quibus Evangelica voce Domini claves æternæ vitæ traditæ, & terreni simul, & cœlestis imperii fuerunt jura commissa, *ut cap: quævis, 21, dist. & cap: omnes, 22, dist. & sunt Vicarii Christi, cap: ubi periculum, §. ceterum, & cap: fundamenta, §. decet, de elect. in 6.*

Secundæ species sunt Episcopi, qui Apostolis successerunt, & Apostolorum vices gerunt, *cap: legimus, 93, dist. cap: in novo, 21, dist. cap: quorum vices, 69, dist. & cap: 1, §: per frontis, de sacr. Vnct.* Vicarii enim Dei sunt, quos Spiritus sanctus posuit regere Ecclesiam ipsius Dei, quam acquisivit sanguine suo, *Act. Apo: cap: 20.* Conc Trid. *cap: 1, de reform. sess 6:* & Card Bellarm. *in Apolog. pro respons. ad libr: Reg: Brit: c: 4, sub vers. quod etiam rex.* Succedunt autem Episcopi Apostolis, quatenus illi fuerunt primi Episcopi particularium ecclesiarum, ut Jacobus Hierosolymitanæ ecclesiæ, & Joan. Ephesinæ, non autem propriè succedunt Apostolis, quatenus Apostoli erant, id est, missi in omnem terram cum plenissima potestate, ut docet Card. Bellarm. *in lib: de cler: & lib: 4. de Pont. & distinguendo declarat idem Card. in respons. ad Apolog: pro jur. fideliter, sub rubric: de respons. ad ea, quæ objiciunt. contr: Epistol. §: Responsio Episcopus succedere, pag. 212.*

Tertia species est Presbyterorum, qui eum Apostoli videntes messem multam, operarios autem paucos, rogassent dominum messis, ut mitteret operarios in messem suam, elegerunt septuaginta duos discipulos, quorum vicem presbyteri gerunt, *dict. cap: in novo, 21, distinct.*

Quartæ species sunt Capitula cathedra-

lium, quæ sede Episcopali vacante, Episcopi vices gerunt, *gloss. in cap: unic. 2, not. de majoris. & obed in 6. & Innoc. in cap: eam te, num. 4 & seq. de rescript.*

Quinta est Archidiaconorum, qui absentibus Episcopis, nullo vicario constituto, absque aliquo facto, ipso jure sunt illorum vicarii, *cap: 1. ubi gloss. & Burr. & cap: ad hac, §. secundum, & §. item epistola, ex. de offic. Archid.*

Sexta autem est Archipresbyterorum Cathedralium, qui etiam dicuntur vicarii nati, quoad spiritualia quædam, ut per Host. *de offic. Archipresb. & plenè per Sbroz d. 93, à num. 2, usque ad num. 19.*

† Vicarii facti hominis constituti sunt spirituales, & secundum jus canonicum creantur, † quorum alii sunt perpetui, & alii ad tempus, *Abb in cap: extirpanda, §. qui verò, num. 9, de preb.*

Primò perpetuus † est Vicarius Urbis, cujus officium de potestate ordinaria non est amovibile, sed solum vacat per obitum, & semper creatur S. R. E. Cardinalis, cujus jurisdictio extra Urbem non extenditur, *cap: sua nobis, de offic. Vic.* Et in Urbe est, tanquam Ordinarius in sua diœcesi, habens jurisdictionem in clericos, & Hebræos, *d. cap: sua nobis, ex. de offic. Vic. & Sbroz. d. 93, num. 19.*

Secundò sunt vicarii perpetui deputati monasteriis, & aliis beneficiis, quibus pro curæ animarum regimine sunt vicariæ auctoritate Apostolica perpetuò erectæ, & post erectionem dicti Vicarii auctoritate ordinaria, prævio examine ad formam sacri Concilii Tridentini admittuntur, & sine causa amoveri non possunt, *cap: ad hac, eod. tit. c. 1, de capell. mon. in 6. Abbas in dist: §: qui verò, nu. 8. Rota decis.*

24. n. 1. de *præb. in nov.* & Concilii Trid. c. 7. *re reform. sess. 7.* quibus fructuum portio non major centum, nec minor quinquaginta scutorum annis singulis, ab Ordinariis locorum est assignanda, nisi auctoritate Apostolica in erectione aliter fuerit assignata, ut statuit Pius V. in *Bull. constitutio 46, qua incipit, Ad exequendum.*

Beneficia autem Vicarias hujusmodi habentes, dicuntur nihilominus curata saltem habitu, *Rota decis. 2, de offic. Vic. in antiquis, & Fastol. dub. 25, num. 2.* Felin. in *cap. p. stulasti, num. 1, de rescript.*

6 Temporales sunt, † qui Apostolica auctoritate in temporalibus ad regimen Terrarum status ecclesiastici deputantur, *Ab. in dict. §. qui verò, num. 9.* *Rom. cons. 59, num. 2, in fin. & num. 3.* & Felin. in *d. cap. pastoralis, num. 11, de rescript.* & etiam qui ad regimen Cathedralium in spiritualibus, & temporalibus ob malam Episcoporum administrationem mittuntur, qui Vicarii Apostolici nominantur.

Vicarii etiam alii dicuntur, qui ab Episcopis cum congrua fructuum portione Rectoribus parochialium ex legitima causa absentibus, suspensis, impeditis, aut inhabilibus deputantur, *cap. pervenit, de appellat. & cap. cum ex eo, de elect. in 6.* Concil. Trid. c. 2, *sess. 6, cap. 5, sess. 7, & c. 6, ubique de reformat. sess. 21.* qui etiam parochiali ecclesia vacante, donec eidem idoneo rectore fuerit provisum, constituuntur, idem Concil. c. 15, *de reformat. sess. 24.*

Foranei Vicarii nuncupantur, qui ad certam partem diocesis sunt deputati, c. 1, *in princip. & ibi gloss. in verb. foranei, de offic. ord. in 6. & Clement. 2, in fi.* ubi etiam gloss. *de rescript.* à quibus appellatur ad Episcopum constituentem, quia non fa-

ciunt unum, & idem consistorium cum Episcopo, ut faciunt Vicarii generales, gloss. *in dict. c. 1, in verb. foranei, de offic. ord. in 6.* non habent cognitionem causarum hæreticæ pravitate, matrimonialium, nec criminalium, quæ Episcoporum examini sunt reservatæ, Conc. Trid. *cap. 20, §. ad hæc, de reform. sess. 24.* minusque litteras monitoriales, pro occultis, depositis, aut subtractis concedere possunt, sed Episcopi solum, c. 3, *de reform. sess. 25,* aut Vicarii generales cum sufficienti facultate, qui in aliis casibus censuras possunt etiam promulgare, *cap. 1, & cap. licet, junct. gloss. de offic. Vic. in 6.* Nec illis committitur executio litterarum Apostolicarum, *Rebuff. in prax. benef. de Vic. Episc. num. 4, par. 1.*

Vicarii etiam generales vocantur à Capitulo sede Episcopali vacante deputati, quia † mortuo Episcopo, capitulum in spirituali, & temporalis jurisdictione succedit, *cap. si Episcopus, cap. final. de supplen. neglig. Pralat. cap. unico, de majorit. & obedient. in 6. & Graff. decis. aur. c. 15, par. 1. lib. 4, num. mihi 77.* & licet de jure communi non teneatur capitulum constituere Vicarium sede vacante, sed per se posset jurisdictionem exercere *Felin. in cap. cum olim, de majorit. & obedient. num. 4.* tamen hodie ex dispositione sacri Concilii Tridentini intra octo dies constituere tenetur, vel constitutum confirmare, aliàs deputatio illius devolvitur ad Metropolitanum, & si sedes Metropolitana vacet, ad Suffraganeum antiquiorem, vel si Episcopatus sit exemptus, ad Ordinarium viciniorem, *cap. 16, de reform. sess. 24.*

8 Regulariter † Vicarius à capitulo sede Episcopali vacante deputatus, eandem

habet jurisdictionem, quam Vicarius Episcopi habebat.

Sed fallit: primò, in litteris dimissoriis, quas licet de jure communi concedere possit, *cap. cum nullus, §. Episcopo, de tempor. ord. in 6.* fuit tamen per sacri Concilii Trid. illi per annum sublata sub pœna suspensionis, & *cap. sub pœna interdicti, cap. 10, sess. 7. & cap. 10, sess. 23, ubique de reformat.*

Secundò fallit in executione litterarum Apostolicarum, quas Vicario generali Episcopi delegatas, Vicarius generalis à capitulo, sede vacante, deputatus exequi non potest. Feder. de Sen. *conf. 30, ante num. 1, versic. suo jure agitur, & Felin. in cap. cum olim, de major. & obed.*

Tertiò fallit in collatione beneficiorum, quæ conferre non potest. Abbas *in capit. cum olim, n. 2, eod. tit.* quia illorum dispositio est Episcopo reservata, *cap. unico, §. cum verò, ne sede vacante, in 6. & hodie Sedi Apostolicæ usque ad diem pacificæ possessionis Episcopatus est reservata, per regulas Clementis Papæ VIII. reg. 2.*

Quartò fallit in cognitione causarum Vicario Episcopi delegatarum, quas Vicarius capitularis exequi non potest, quia jurisdictio delegata non transit in capitulum, ut post Archid. *in tractat. de heret. trad. Feder. de Sen. d. conf. 20, ante num. 1, vers. suo jure agitur, consil. 130. in fin. Abb. in cap. cum olim, num. 2. ibi. quintò dubitatur, vers. Episcopo delegato, de major. & obed. conf. 130, in fine. & Dec. in cap. quoniam, Abb. n. 2, de offic. deleg. sed transit in Vicarium generalem successorem, quando delegatio est facta Vicario, uti dignitati non expresse nomine proprio, d. cap. quoniam, Abbas, & ibi post Paul. de Leaz.*

& Card. quos citat, tenet Abbas *num. 10, de offic. delegat.*

Quintò fallit in delegationibus collationum, beneficiorum, dispensationum, absolutionum, monitorialium, & aliarum gratiarum Apostolicarum, quæ sede vacante Episcopis, vel Vicariis vicinioribus committuntur, non autem capitulis, seu Vicariis capitularibus.

Sextò fallit in commissionibus causarum, quæ tantummodo Episcopis, seu eorum Vicariis generalibus, vel iudicibus Synodalibus delegantur, *cap. statutum, de refeript. in 6. & Concil. Trident. cap. 10, de reform. sess. 25. & Sede Episcopali vacante, aliis ordinariis vicinioribus committuntur.*

Septimò fallit in jurisdictione feudali, in qua capitulum non succedit, *gloss. in cap. verum, in ver. questio, de for. compet. & ibi Abb. num. 8, & 9.*

Capitulum enim sede vacante succedit in jurisdictionibus Episcopo de jure communi spectantibus, non autem competentibus de jure accidentali gratioso, & speciali, ut sunt omnes causæ delegatæ, & feudales, Abbas *in d. cap. verum, num. 9, de for. compet. Rom. conf. 506, num. 14. Felin. in cap. cum olim, num. 5, vers. similiter videmus, de majorit. & obed.*

Octavò fallit in irregularitatibus, & suspensionibus ex delicto occulto provenientibus, in quibus Episcopi, eorumque Vicarii legitima facultate suffulti, possunt dispensare, *d. cap. 6, de reform.*

Nonò fallit in casibus occultis Sedi Apostolicæ reservatis, in quibus de gratia speciali ex ejusdem sacri Concilii Trident. disposit. Episcopi, eorumque Vicarii generales absolvere possunt, non autem Vicarii

in à capitulo, sede vacante deputati, ut ibi, liceat Episcopis in irregularitatibus omnibus, & suspensionibus ex delicto occulto provenient. excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis aliis deductis ad forum contentiosum, dispensare, & in quibuscunque casibus occultis etiam Sedi Apostolicæ reservatis, delinquentes quoscunque sibi subditos in diœcesi sua, per se ipsos, aut Vicarium ad id specialiter deputandum in foro conscientie gratis, absolvere impositâ pœnitentiâ salutari, Concil. Trident. cap. 6. sess. 24. de reform.

Decimò fallit in visitatione, quia, licet sede Episcopali vacante capitulum succedat in jure visitandi diœcesina, ut trad. Abb. in cap. cum olim, num. 2. vers. sed in distinc. de major. & obed. tamen non habet jus visitandi monasteria, nec loca exempta, quæ visitat Episcopus, ejusque Vicarius generalis auctoritate Apostolica, Clementin. 2. de st. tu. monachi. Abb. in d. cap. cum olim, nu. 2. vers. quindò dubitatur, & Concil. Trident. cap. 8. sess. 7. de reform. & cap. 9. de reform. sess. 24.

Undecimò fallit in correctione, in qua licet capitulum habeat jurisdictionem procedendi, illam habet jure ordinario, & Vicari Episcopi cum facultate sufficienti procedit, omni appellatione remota, ex dispositione facti Concilii Tridentini, ubi inquit, Episcopi, ut aptius, quem regunt populum, possint in officio, atque obedientia continere, in omnibus iis quæ ad visitationem, ac morum correctionem subditorum suorum spectant, jus, & potestatem habeant, etiam, tanquam Apostolicæ Sedis delegati, ea ordinandi, moderandi, puniendi, & exequendi juxta canonum sanctiones, quæ illis ex prudentia sua pro

subditorum emendatione, ac diœcesis suæ utilitate necessaria videbuntur. Nec in his, ubi de visitatione, aut morum correctione agitur, exemptio, aut ulla inhibito, appellatio, seu querela, etiam ad Sedem Apostolicam interposita, executionem eorum, quæ ab his mandata, decreta, aut judicata fuerint, quoquo modo impediatur, aut suspendatur, ut in cap. 10. ead. sess. 24. de reform.

Vicarii, & officiales generales Episcoporum unum, & idem sunt, cap. licet, cap. final. de offic. vic. in 6. & Rot. decis. 2. in addit. num. 2. eod. tit. in nov. & habent jurisdictionem ordinariam, cap. sua, de offic. vic. cap. licet, eodem tit. in 6. Abb. in cap. final. num. 2. de st. le. instrum. Innoc. in cap. sua nobis, de offic. vic. Felin. in rub. de offic. deleg. nu. 4. & Jas. in rub. de offic. ei. nu. 2. coruscantque ex radiis Episcoporum, ita quod Episcopus, & Vicarius representat utrum, & idem tribunal, & consistorium, c. 2. de consuet. in 6. cap. Romana, de app. lib. eod. lib. gloss. antepen. in Clem. 2. de re-script. & Rot. decis. 9. de offic. vic. in antiquis.

Unde inter Episcopum, & Vicarium non datur locus, sed immediatè post Episcopum sedere, accedere, & omnes de capitulo precedere debet, nec potest contraria consuetudo, quæ attendatur, induci, Abb. conf. 21. cum seq. suit à me questum, per tot. vol. 1. Felin. in rub. de major. & obed. num. 10. circa fin. Staphyl. de mod. & form. impetr. §. transeo nunc. nu. 12. Rot. de offic. vic. dec. 1. nu. 5. in no. & divers. decis. 206. nu. 4. par. 1.

Quamvis autem per creationem Vicarii generalis illi tribuatur ordinaria jurisdictione, hoc procedit, quoad universitatem

cast-

causarum, sed potestas inquirendi, corrigendi, excessus puniendi, & à beneficiis, officiis, vel administrationibus amovendi non tribuitur, nisi specialiter sibi committantur, *cap. licet, de offic. Vic. in 6.* & quamvis facultas conferendi videatur illi concessa, *c. ex frequentibus*, cum gloss. in verb. *officialium, ibi, qui possint instituere vice Episcoporum, de institut.* tamen procedit solum in institutione, quam facere potuit, quæ cum dependeat à voluntate præsentantis, & instituere sit necessitatis, expressa fieri debet, *Abb. in cap. ex frequentibus, nu. 7, & 8, de instit.* secus verò in collationibus, quæ à vicariis fieri non possunt, nisi facultas sit eis specialiter concessa, *c. final. in fin. de offic. Vic. in 6.* Et hinc videmus, quòd jus instituendi sede Episcopali vacante transit in Capitulum, *c. cum olim, de major. & obed. & Abb. in cap. auctoritate, nu. 8, de instit.* non autem conferendi, *Abb. in d. cap. cum olim, num. 2, de majorit. & obed. cum aliis supra deductis.*

¶ Vicarius Episcopi † legitima generali facultate suffultus, regulariter potest omnia, quæ potest Episcopus, exercere, & quemadmodum Episcopus, cujus vices gerit, est honorandus, *c. precipimus, 33, dist. Rom. sing. 362.* & *Rebuff. in prax. benef. de Vic. Episc. nu. 7.*

Fallit tamen dicta regula primò in consecratione Episcoporum, in qua tres requiruntur Episcopi cum Metropolitano ad Episcopum consecrandum, *cap. Episcopi, & ibi gloss. 1, & cap. comprovinciales, 64, dist. cap. fin. 66, dist. cap. Episcopi, 80, dist. & s. unic. in princ. de sacr. Vnct.* & tamen Vicarius hoc casu vicem Episcopi gerere non potest.

Fallit secundò in Sacramento Chrismi

tis, quòd Vicarii conficere non possunt, quia tempore Apostolorum ab aliis, quàm ab ipsis Apostolis nunquam actum fuit, nec postmodum ab aliis, quàm Episcopis, perfici potuit, *c. de his, & c. manus quoque, de consecrat. dist. 5, & d. c. un. §. per frontu, de sacr. unct.*

Fallit tertio in ecclesiarum, & altarium consecratione, & calicis benedictione, quæ cessante privilegio Apostolico ad solos Episcopos spectat, *cap. quamvis, 68, dist. & eod. cap. unic. §. fin. de sacr. Vnct.*

Fallit quarto in Chrismate, & oleo sancto, quòd solis Episcopis, non autem Vicariis conficere licet, & die Cœn. Dom. conficitur, *d. c. un. vers. manus Episcopi, de sacr. unct. & Rebuff. for. vic. Archiep. & alio n. 40.*

Fallit quinto in ordinum collatione, quos non potest Vicarius conferre, cum solis Episcopis facultas ordines conferendi sit attributa, *d. c. quo minus, 68, dist. gloss. 1, in cap. quia periculosum, de sent. excon. in 6.*

Fallit sexto in correctione capitulorum Cathedralium ecclesiarum, quæ, consuetudinibus, & concordiis non obstantibus, quæ tantum suos obligant auctores, non etiam successores, ab Episcopis quoties opus fuerit, visitari, corrigi, & emendari etiam auctoritate Apostolica vigore dicti decreti possunt, quæ Vicarios facere non licet. *Conc. Trident. in c. 4, de reform. sess. 6. & Congr. Conc. super eod. cap. 4. sub tit. Brixien. §. Qui visitare, & §. capitula Cathedralium.*

Fallit septimò in actuali, & solemnii degradatione ordinatorum, quæ Episcopis solum est reservata, *c. 1, de heret. cap. si quis, cum seq. 15, q. 7, cap. degradatio, de penit. in 6. Conc. Trid. c. 4, de reform. sess. 13.*

Fallit

Fallit octavo in ecclesiæ consecrata pol-
luta reconciliatione, quam Episcopus, non
autem Vicarius, potest reconciliare, *capit.
aqua, per Episcopum, & ibi Abb. n. 1. consecr.
Eccles. vel ait.* ex privilegio tamen Apосто-
lico quandoque Episcopi hanc facultatem
reconciliandi aqua per ipsos exorcizata
alijs possunt delegare. Et regulariter ea,
quæ dispositione divina certo ordini sunt
tributa, illum ordinem non habenti com-
mitti non possunt, *gl. pen. in dict. c. aqua, &
ibi Abb. num. 2. & 8.* quæ autem sunt juris-
dictionis, ut judicare, excommunicare, ab-
solvere, beneficia conferre, & his simile,
Episcopi Vicarijs, aut alijs personis Eccle-
siasticis possunt demandare, ut distinguit,
gloss. in eod. cap. aqua, in verbo, jurisdictionis,
& *gloss. fin. in c. transmissa, de elect.* ea au-
tem, quæ sunt jurisdictionis, potest electus
exercere, non autem quæ sunt ordinis E-
piscopalis, cum illa acquirat per consecra-
tionem, quæ ante exercere non potest, *ca-
dem gloss. fin. in cap. transmissa, Joann. de
Sel. in tract. de Benef. in par. 2. qu. coll. 11.*

Fallit nono in Indulgentiarum conces-
sione, quas Episcopi concedere possunt,
non autem Vicarij, vel alij Episcopis infe-
riores, *cap. accidentibus, de excess. pralat. &
Navarr. de Subs. & Indulg. not. 7. n. 2. tom. 3.*
Nisi ex privilegio speciali.

13 In reliquis autem † Vicarius creari de-
bet generalis in spiritualibus, & tempora-
libus, *cap. cum nobis olim, in fin. cap. nihil.
in fin. de elect. cap. cum venerabilis, de re-
lig. dom. cap. fin. §. precipimus, de stat. mon.
& cap. si Episcopus de supplen. negl. pralat.*
14 in 6. † Ulterius continere debet specia-
liter facultatem beneficia conferendi, quæ
sub generalitate verborum non comprehen-
ditur, *cap. fin. de offic. Vic. in 6. & glo. fin. in*

*cap. statutum, de prab. eod. lib. nec facultas
inquirendi, corrigendi, aut puniendi exces-
sus, seu aliquos à suis beneficijs, officijs, seu
administrationibus amovendi, per genera-
lem deputationem Vicarij transfertur, licet
generaliter cognitio causarum transfera-
tur, (nisi hæc specialiter sibi committatur)
c. licet eod. tit. & lib. quamvis facultate
Vicarii omnia capita, quæ ad forum Epif-
copale devoluuntur, non exprimentur,
dummodo in generali Vicaria aliqua ex ijs,
quæ speciale mandatum requirunt, fuerint
expressa cum clausula generali, omniaque
alia, & singula, quæ nos facere possemus,
etiam si talia forent, quæ mandatum exige-
rent magis speciale, quàm præsentibus sit
expressum, aut verba æquipollentia, exten-
ditur ad alia speciale mandatum requiren-
tia, gloss. ult. in cap. licet de offic. Vic. in 6.*

15 Vicario Episcopali generali, † ut amplè
possit habere jurisdictionem conferendi,
& omnia exercendi, quæ in tribunali Epif-
copali debet exercere, est tribuenda plena,
& omnimoda facultas, & potestas eccle-
siam Cathedralè, & diocesim, illiusque
membra, castra, terras, villas, & alia quæcū-
que loca, bona, ac jura eidem spectantia, &
pertinentia in spiritualibus, & temporalibus
regendi, & gubernandi, illisque in divinis,
& alijs, prout decet, deserviendi, & deser-
viri, ac in eadem ecclesia civitate, & dio-
cesi verbum Dei Clero, & populo prædi-
care faciendi, & ubi, quando, ac quoties,
& cū quibus sibi videbitur, † in quibusvis
casibus ordinarijs locorum à jure, & sacro
Concil. Trid. permissis dispensandi, litteras
dimissorias, & commendatitias, & ad or-
dines etiam sacros in absentia ipsius Epi-
scopi, ut à quocunque catholico Antistite
gratiam, & communionem Sanctæ Sedis A-

postolicæ obtinente suscipiendos, servatâ formâ ejusdem Sac. Conc. Trid. licentiam iudicandi, & concedendi, & ad ordines hujusmodi promoveri, ac beneficia ecclesiastica obtinere volentes, adhibitis examinatoriis in Synodo deputatis, aut aliâs, prout juris fuerit, examinandi, vel examinari faciendi, ac de eorum vita, & moribus inquirendi, & se informandi; indeq; juxta prædicti sacri Concil. Trident. decretorum dispositionem, idoneos admittendi, & insufficientes, ac aliâs inhabiles reprobandi, ecclesiamque prædictam, omnesque, & singulas collegiatas, parochiales, aliasque ecclesias, & collegia, & generaliter quæcunque beneficia ecclesiastica, cõfraternitates, & loca pia, nec non congregationes, & diocesium prædictas visitandi, & reformandi, † ac omnia, quæ ad hujusmodi visitationis officium pertinere dignoscuntur, etiam in vim decretorum ejusd. sacri Conc. Trid. uti Sedis Apost. delegatus gerendi, & exercendi, ac tam in capite, quàm in membris reformandi, contra quoscunq; hæreticos, ac de hæresi suspectos, sortilegos, simoniacos, sacrilegos, usurarios, adulteros, incestuosos, concubinarios, fornicatores, ac quosvis alios delinquentes, cujuscunque status, gradus, conditionis, vel ordinis existant, pro criminibus, & delictis ad forum ecclesiasticum quomodolibet spectantibus, & pertinentibus, inquirendi, procedendi, & cõtumaces, ac de jure punibiles ab omnibus eorum officiis, dignitatibus, & beneficiis ecclesiasticis ad tempus, vel in perpetuum, prout juris fuerit, privandi, suspendendi, personaliter arrestandi, & carcerari faciendi, & generaliter servata formâ Conc. Trid. sacrorum canonum, decretorum provincialium, & synodalium constitutionum dispositione, corrigendi, excommunicandi, puniendi, & mulctandi, † casusq; Episcopales reservandi, & ab eisdem, aliisque casibus reservatis, ac à quibusvis ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, servatâ ejusdem sacri Conc. Trident. forma, etiam tamquam Sedis Apostolicæ delegatus, vel subdelegatus absolvendi, & eorundem decretorum vigore procedendi, † synodos, & aliâs quaslibet congregationes opportunas convocandi, celebrandi, & illis præsidendi, causas, lites, & controversias, tam matrimoniales, beneficiales, ecclesiasticas, profanas, civiles, & criminales, quàm mistas cujuscunque generis, & qualitatis existant, tam per viam simplicis querelæ, quàm appellationis, recursus, nullitatis, seu aliâs quomodolibet ad forum ecclesiasticum, tam ordinaria, quàm ex delegatione Apostolica, aut aliâs quovis modo spectantes, & pertinentes, cum omnibus illarum incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, audiendi, cognoscendi, decidendi, sineq; debito terminandi, pro tribunali sedendi, sententias tam interlocutorias, quàm diffinitivas proferendi, & promulgandi, easq; debitæ executioni demandandi, excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliâsq; ecclesiasticas sententias, censuras, & pœnas, tam in personas, conventus, capitula, collegia, & congregationes, quàm loca quæcunque, servatâ ejusdem Conc. Trid. formâ, ac aliâs, prout juris fuerit, proferendi, infligendi, & publicandi, easq; excommunicandi, aggravandi, teaggravandi, interdicendi, & auxilium brachii sæcularis invocandi, ab excessibus, criminibus, delictis, sententiis, censuris, & pœnis quibuscunque auctoritate ordinaria, & ex ejusdem sacri Concilii Trident.

Trident. dispositione delegata, quoscunq; simpliciter, vel ad cautelam absolventi, interdium tollendi, † & quascunq; pœnas moderandi, & in partem, aut in totum remittendi, & de Apostolis super quibusvis appellationibus respondendi, electiones, præsentationes, & postulationes quarumcunq; personarum utriusq; sexus, ad Monasteria, Prioratus, Præposituras, Dignitates, officia, & beneficia ecclesiastica cum cura, & sine cura, sæcularia, & quorumvis ordinum regularia, servata ejusd. Concilii Trid. forma, approbandi, & reprobandi, ac præsentatos, & approbatos instituendi, resignationes quorumcunq; beneficiorum, hospitalium, & aliorum piorum locorum simpliciter, vel ex causa permutationis, aut iurium cessionis recipiendi, & admittendi, & beneficia quæcunq; cum cura, vel sine cura, etiam si canonicatus & præbendæ, dignitates, Vicariæ, & cujuscunq; qualitatis existant, tam per resignationem hujusmodi, non tamen in favorem, quàm ex causa permutationis, aut per obitum illa obtinendum, seu alia quavis occasione, vel causa vacantia, & vacatura, ordinariæ collationi spectantia, & pertinentia, quibuscunq; personis, servatâ ejusdem Concilii formâ conferendi, & providendi, & pro augmento cultus divini, ubi opus fuerit, vigore eorundem decretorum sacri Concilii Trid. & aliàs, prout juris fuerit, † uniendi, difmembrandi, & nova beneficia erigendi, ex causa foundationis, vel dotationis, ad formam præd. sacri Conc. Trid. jus patronatus, & præsentandi, reservandi, beneficiaq; simplicia seminario puerorum, aut aliàs, cui, & quibus, ac quando, & ubi opus fuerit, eadem Concil. Trid. forma, & juris dispositione servata, uniendi, applicandi, &

incorporandi, ac eidem seminario officiales, rectores, & alias personas, pro illius recta administratione necessarias deputandi, & deputari faciendi, & pro illius subventionem, & aliis necessariis ad illius sustentationem, portionem fructuū quorumcunq; beneficiorum taxandi, & applicandi, ac beneficiatos quoscunq; ad illorum solutionem cogendi, & compellendi, cogiq; & compelli faciendi, eosque, quibus de canonicatibus & præbendis provisum fuerit, in canonicos, & fratres recipi, stallumq; in choro, & locum in capitulo assignari, ipsosque in corporalem, realem, & actualem possessionem canonicatuū, præbendarum, dignitatum, officiorum, & beneficiorum, tam collatorum, quam unitorum, ponedi, & inducendi, seu poni, & induci faciendi, † fidelitatis, obedientiæ, & alia consueta juramenta, & servitia à vassallis, & subditis, ac personis ecclesiasticis quibuscunq; præstari solitis sibi præstari, & exhiberi petendi, & faciendi, illaq; recipiendi, de bonis feudibus, prout juris fuerit, quoscunq; in feudandi, & alienata, occupata, & illicitè distracta quæcunq; ad jus, & proprietatem ecclesiæ reducendi, & reduci faciendi, ac eaducitates declarandi, alienationes, & permutationes quorumcunq; bonorum ecclesiasticorum in emphyteusim ad tertiam generationem, aut aliud tempus, vel ex causa permutationis Apostolica auctoritate, ut aliàs in casib⁹, à jure permissis concessorum, in evidentem utilitatem ecclesiæ, & non aliàs laudandi, & approbandi, & in casu devolutionis nomine ecclesiæ retinendi, aut si sibi videbitur expedire, justitiâ suadente, in utilitatem ecclesiæ, papæ beneplacito, quatenus opus sit, reservato, & non aliàs, aliter, nec alio modo, etiam

de novo infeudandi, seu concedendi rationes, † & computa quorumcunque administratorum, hospitalium, confraternitarum, & aliorum locorum piorum videndi, revidendi, examinandi, approbandi, & reprobandi, omniaque alia, & singula faciendi, dicendi, gerendi, exercendi, & exequendi, quæ in præmissis, & circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet oportuna, etiam si talia forent, quæ mandatum exigent magis speciale, quam præsentibus sit expressum, cum amplo, libero, ac generali, & speciali mandato, amplaque, & libera, ac generali, & speciali administratione omnium, & singulorum, quæ in præmissis occurrerent, aut aliàs quomodolibet occurrere possent: & si necesse fuerit, pro præmissis omnibus, & singulis, unum quoque, vel plures Vicarium, seu Vicarios, & locum tenentes propter illius absentiam, in ejus locum, aliosque foraneos loco sui substituendi, eumque, vel eos revocandi, toties, quoties sibi placuerit, & visum fuerit expedire: & in litteris Vicariatus debent testes rogati adesse, † sine quibus etiam cum signo secretarii tantum, uti scriptura privata, non probaret, *l. instrumenta, & l. rationes*, & ibi Paul. de Cast. num. 4, *C. de probat.* quia cum collatio sine testibus sit prohibita, & non faciat fidem, Rot. decis. 1, nu. 2, *de probat. in nov.* & Fastol. *caut. ult. dub. ult. num. 8* & eadem ratione, qua aliquid prohibetur, censetur etiam prohibitum omnino, per quod pervenitur ad illud, *l. oratio*, & ibi Bal. ff. *de spons.* & Rebuff. *pract. benef. de Vic. Ep. n. 13.* & ibi post n. 42. Quamplures, † etiam sunt Vicarii temporales, quia Principibus, Dominis, & Magistratibus secularibus, pro temporali jurisdictione exercenda constituuntur, & secundum morem

Provinciarum, & locorum Vicarii nuncupantur, ut in insigni oppido Cherii diocesis Taurinensis, in quo principalis iudex temporalis Vicarius appellatur, & de pluribus Vicariis temporalibus tradit Sbroz. *d. q. 3, à num. 44. usque in fin.* inter quos † Dux Sabaudia, qui est Vicarius perpetuus Imperatoris, & de sanguine Imperiali progenitus. Purpur. *in l. 1, nu. 633, ff. de offic. ei.*

Primo enim Carolus IV. Romanorum Imperator Amedæo consanguineo suo ex certa scientia, auctoritate Cæsarea concessit, quod omnes, & singuli sui, & sacri Romani Imperii vasalli, homines, & personæ nobiles, & ignobiles civitatum, & diocesium Sedunen. Lausanen. Maurianen. Augusten. Ipporegien. Taurinen. Gebenen. Tarantasien. & Bellicen. nec non diocesium Lugdunen. Matisconen. & gratianopolitanæ, in quantum eadem dioceses Lugdun. Matisconen. & Gratianopolitana in Imperio existebant, qui tunc erant, & in futurum forent, omnia homagia, fidelitates, subjectiones, & obediencias, ad quæ, & quas ipsi Carolo Imperatori, & Imperio tenebantur pro feudis, quæ tenebant ab eodem Carolo Imperatore, & Imperio, præfato Amedæo, & suis perpetuis successoribus, ipsius Caroli Imperatoris, & Imperii nomine, in eisdem diocesium, & limitibus eandem jurisdictionem, dominium, regalia, & superioritatē, prout, & quemadmodum ante dictam concessionem eidem Imperatori pertinere poterant, haberent, tenerent, & exercerent, eosdem Amedæo, & ejus successores in his Vicarium suum generalem constituendo: † decernendoque, quod omnes appellationes, quas à quibuscunque ad tribunal Imperiale interponi contingeret, ad eundem Amedæum vice ipsius Impera-

peratoris interponerentur, eidem Amedæo
sententias ferendi, & executioni deman-
dandi, etiam si mandatum exigerent spe-
ciale, & quæ in talibus appellationum
causis ipse Carolus Imperator facere po-
tuisset, plenam, & liberam potestatem
concedendo. Et Vincislaus Romanorum
Rex præmissa omnia confirmavit, & ap-
probavit, prout etiam Maximilianus Ro-
manorum Rex in Imperatorem electus
eadem rata habuit, ac Episcopos Vercel-
len. & Montisregalis numero Episcopo-
rum in litteris Caroli Imperatoris nomi-
natorum, & specificatorum aggregavit,
declarando, quod universi, & singuli in
eisdem litteris comprehensi, & tam no-
biles, quam ignobiles, omnia homagia,
fidelitates, subjectiones, & obedientias,
ad quæ, & quas eidem Imperio teneban-
tur, & erant astricti pro feudis temporali-
bus, quæ ab Imperio obtinebant, præfato
Duci Sabaudia, & suis pro tempore suc-
cessoribus, tanquam dicti Imperii Vicariis,
& vice ipsius Maximiliani in Imperatorem
electi, & Romanorum Imperatorum, ac
Regum successorum suorum facere, præ-
stare, & recognoscere tenerentur, & simi-
liter ¶ Carolus V. Romanorum, & Hispa- 29
niarum Rex Catholicus in Imperatorem
electus, declaravit, Carolum Sabaudia
Ducem, ejus antecessores, & successores
in dicto Ducatu masculos, & legitimos
fuisse, & esse, ac in futura fore veros dicti
Imperii Vicarios, in dictis civitatibus, &
diocesisibus Sedunen. Laufenen. Gebenen.
Augustan. Ipporegien. Taurinen. Mau-
rianen. Tarantasiën. Bellicen. Vercellen.
Montisregalis, & Nicen, Ducatus Sabau-

dia, & ultra, ac citra montes, terrisque ei
adjacentibus, ac in diocesi Lugdunen.
Matisconen. & Gratianopolitan. in quan-
tum in Imperio, & districtu, ac terris ip-
sius Ducatus Sabaudia eadem dioceses
consistebant, prout in aliis privilegiis su-
pra expressis. Neminique alteri licere vo-
luit ipso Vicariatu in terris ipsis, & limi-
tibus ipsius Ducatus Sabaudia uti. Quæ
privilegia fuerunt etiam Apostolica au-
ctoritate confirmata.

Præterea, quod Dux Sabaudia sit Vi-
carius perpetuus Imperatoris, probatur
etiam ut in *quest. Delphin. 618. num. 6. & 7.*
& *Cacher. conf. 9. num. 4. & 5.* & uti Im-
perator, cujus vices gerit, est honorandus,
arg. text. in cap. fin. 93. dist. Rom. sing. 362.
Rebuff. in prax. benef. de vic. Episc. num. 7.
& *Cassan. in Cat. glor. univ. par. 4. consid.*
46. debetque inter recognoscentes Impe-
ratorem in superiorem, omnes alios præ-
cedere, & immediatè post Imperatorem
sedere, *arg. text. in cap. 2. de consuet. in 6.*
& *deductorum per Abb. in conf. 21. cum*
seq. volum. Felyn. in rubr. de major. & obed.
n. 10. circa fin. & aliorum, de quibus supra
n. 10. & 11.

Potest enim ¶ Dux Sabaudia in suis
dominiis, uti Vicarius perpetuus Impera-
toris, omnia, quæ potest Imperator in U-
niverso. *Paul. de Castr. conf. 34. num. 2.*
lib. 2. *Jacob. de S. Georg. in investit. feud.*
in princ. §. dubitatur etiam, num. 7. & *Pur-*
pur. in l. legem, num. 95. C. de pact. & non
habet sibi similem, ut post *Bald. in auth.*
& qui, num. 31. C. de bon. auctor. judi. poss.
tenet idem Purpur. in l. 1. num. 634. ff. de
off. ei.